

Učešće radnika u preduzećima: modeli i primeri u Evropskoj uniji

U okviru Evropske unije (EU), učešće radnika u upravljanju preduzećima javlja se u različitim oblicima i modelima, s tim da je primena pojedinih obavezna u određenim državama članicama. U nastavku nudimo nekoliko primera:

Radnički saveti: U pojedinim zemljama u okviru EU, poput Nemačke, postoje takozvani “radnički saveti”. U pitanju su predstavnička tela sačinjena od zaposlenih i predstavnika uprave sa ciljem diskutovanja o temama koje se odnose na poslovanje i odlučivanje u okviru preduzeća.

Nadzorni saveti: U većim preduzećima, naročito u Nemačkoj, uspostavljeni su nadzorni saveti čiji su članovi predstavnici zaposlenih, kao i članovi top menadžmenta. Ovi saveti imaju ovlašćenje za donošenje odluka koje se tiču određenih aspekata upravljanja preduzećem.

Učešće u akcijama i dobiti: Pojedina preduzeća nude programe učešća u akcijama ili dobiti svojim zaposlenima kao način da zaposleni i sami učestvuju u poslovnom uspehu preduzeća.

Kooperativni modeli: U zemljama poput Španije i Italije, postoje kooperativni modeli u kojima radnici mogu biti akcionari preduzeća ili imati značajno učešće u donošenju odluka.

Konkretno zakonodavstvo: U različitim zemljama EU, doneti su zakoni koji garantuju zastupljenost radnika u upravnim odborima ili u drugim organima odlučivanja u okviru preduzeća, kao što je, primera radi, Direktiva o učešću radnika u upravnim odborima, na snazi u okviru određenih zemalja.

Ovi modeli i primeri ukazuju na različite forme učešća radnika u upravljanju preduzećima u zavisnosti od propisa i radne prakse prisutne u okviru svake države članice Evropske unije. Raznolikost pristupa odražava različite tradicije rada, poslovne kulture i pravne okvire u regionu.